

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4, évre 3 kor;
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4, évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szundy Károly.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csapó-utca 9. sz.
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Értesítés.

A debreczeni szabadelvűpárt tagjait van szerencsém külön meghívás mel-
lőz ésével e helyen értesíteni, hogy pár-
tunknak folyó évi márczius 23-ik napjára
kitűzött tisztújító közgyűlése, közbejött
akadály miatt a Bika-szálló éttermében
folyó évi április 13-án d. u. 3 órákor tar-
tatik meg.

Kelt Debreczenben, 1902. április
hó 6-án,

Lengyel Imre,
pártelnök.

A munkaadó felelőssége bal- esetekért.

Épenséggel nem jelentéktelen az az állásfoglalás, a melylyel a magyar vasművek és gépgyárak országos egyesülete legutóbbi ülésén szembe helyezkedett a m. kir. Kurriának a munkaadónak az ipartelepükön előfordult balesetből származó felelőssége kérdésében hozott elvi jelentőségű ítéleteivel. Ezt a kérdést úgy a munkások, mint a munkaadók érdekében végre is rendezni kell és pedig olyképp, hogy se a gyárosok ne terheltessenek elviselhetetlen költségekkel, viszont azonban a munkásokról sz azok esetleges hátramaradottjairól is történ-

jék méltányos módon gondoskodás a családfenntartó munkás elszerecséltlenedése esetén.

Ezek a szempontok vezették az említett egyesületet is, a mikor a Kuria ítéleteivel szemben állást foglalt, hasonló állásfoglalásra intve a többi ilyenmü egyesületeket is.

A magyar vasművek és gépgyárak országos egyesülete a kérdés tanulmányozására albizottságot küldött ki, a mely szem előtt tartva ugy a gyárosok, mint a munkások érdekeit, hosszas és beható tanácskozás után arra a meggyőződésre jutott, hogy a kérdés megoldását egyes egyedül a munkás-balesetbiztosításnak törvényhozási uton való rendezése hozza létre.

A kötelező balesetbiztosítás ne mint állami, hanem magánbiztosításhozassék létre, minthogy az államibaleset biztosítással járó tetemes költségeket a hazai gyáripár elviselni nem képes s ezért egy ily irányu kedvezményezés a mai általános közgazdasági válság és ipari pangás közepette nem volna sem időszerű, sem praktikus. Ugyanezért az egyesület kiküldött albizottsága az osztrák forma szerint való állami biztosítást sem tartja

célravezetőnek, mert az valósággal elviselhetetlen terheket ró a gyári vállalatokra s a mellett hiányosan és nehézkesen funkcionál.

A magánbiztosítás módjára nézve a nevezett egyesület bizottsága a szövetkezeti alapon való megoldást ajánlja, németországi mintára, állami ellenőrzés mellett esetleg olyanformán, hogy az a betegpénztárakkal volna kapcsolatba hozható, a mire a jelen időpont is éppen kedvező, a mennyiben az ezekre vonatkozó törvény revíziója napirenden van. De mindenestre világosan kimondandó volna az új törvényben — és pedig az idevágó mai birói gyakorlat végleges megszüntetése végett — hogy a baleset által sérültnek munkaadója ellen, természetesen a dolus eseteit kivéve, semmiféle kártérítési igénye ne legyen.

A gyárosok és munkások közös érdekeit hangoztatták minduntalan a nevezett tanácskozáson, a melynek eredményét itt közreadtuk. Nem bocsátkozunk most még ez ajánlott megoldási mód birálatába, bár nem hallgathatjuk el, hogy ez kissé egyoldalú megoldási mód volna a munkaadók javára.

TÁRCZA.

Gyermek-évek.

— A „Szabadság” tárczája. —

Nagyon különös ember volt a mi jó professzorunk, a Dukay bácsi. Nem szeretett bennünket senki a tanáraink közül úgy, mint ő. Mi is rajongtunk érte.

Ha valami hiba volt a kréta körül, egy kis csiny sült ki valamelyönkre, titokban oda somfordáltunk a Dukay bácsihoz s rimánkodtunk előtte egy sort. Mikor azután a tanári terem zöld asztalai mellett szó esett a dologról, összevonta bozontos szemöldökeit, köhécselt egyet azután megtette az ő szokásos megjegyzését: Ej, hagyjátok őket, legyen jó dolguk most. A gyermekévek elmúlnak . . . lesz bajuk elég azután is.

A szó használt s mi bizony nagyon sokszor elkerültük egy kis szidás árán a lakolást.

Előadások után pedig beburkolta magát az ő felleghajtó köpönyegébe, melyre a legöregebb diákok is úgy emlékeznek

mint jubiláns ruhadarabra, — ott hagyta az öreg kollégiumot, baktatott haza az ő könyvei közzé.

Igy élt ő folytonosan. Mikor nagy diákok lettünk, itt kerestük fel őt. Könyveket adott nekünk olvasni, beszélt nekünk az életről, a küzdelmekről melyeket átélt, végül azután mindig csak azt mondta: Ti persze ezt még nem tudjátok: boldog gyermekévek . . . Majd ragyogó szemekkel tette hozzá: én is átéltem azokat . . . azután újra nyugodt s komoly lett.

Sokszor szerettünk volna erről is hallani valamit — de minden igyekvésünk kárba veszett ha erről szólt, óra hosszat sem tudtuk szavát venni.

A könyvtárát rendezte egyszer. Én segítettem neki. Valami régi tankönyv került a kezem közé. A hogy kinyitottam, egy megsárgult papírlap hullt ki belőle. Vers volt. Mohón olvastam el . . . a gyermekévekről, egy szép fiatal leányról szólt . . . Azután megmutattam a tanár urnak.

Arca lángba borult . . . szemébe ragyogó könyesepek lopódtak. Megsimogatta a homlokát, azután zavartan kezdett beszélni.

Igen a gyermekévek. Én írtam. Ré-

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

gen volt az édes fiam, nagyon régen. Olyan idős voltam mint te, telve erővel, boldogsággal, reménnyel.

Tavas volt, ép úgy mint most. Azok a nagy fák ott a tulsó ház udvarán emlékeznek még arra az időre. Jó kicsik voltak akkor még, ki-ki pattant ágacskaikon egy-egy rügy, fesledeztek szép lassan. Megtéltek az ágacskaik levelekkel, olyan szép zöld színekkel, a milyenre azt mondják, hogy a reménységet jelképezi.

Ezek alatt a fácskák alatt hallgatta két bohó gyerek azt az édes rejtélyes beszédet, a melyet a szellő visz ide s tova. Felolvasztotta mindkettőjük érzéketlenségét az a langyos tavaszi szellő; kipattant két kis rügyecske szívükben előtűntek a zöld levélkék. Jöttek a bim-bók. Már nemsokára virágtengerben usztak ezek a kis fácskák is.

A fiu elment azután messze. Bele az élet árjába. Küzdött, harezolt. Sok nyomoruságon ment keresztül. De erőt adott neki, erős akarata. A számtalan veszély s baj között nem volt más talizmánja, csak egy kicsi arezkép, a mely egész megfakult a reá hullott könnyektől és esőoktól . . .

Nehéz, küzdelmes évek teltek el.

Lesz még mód visszatérni erre, mert a kérdés megoldására előreláthatólag országos mozgalom fog megindulni. A vasművek és gépgyárak orsz. egyesülete ugyanis körlevélben közölte a fenti javaslatot az összes gyár-ipari egyesületekkel és elfogadása esetén ily értelemben fölterjesztést intéz a miniszterelnökhöz, a kereskedelemügyi és igazságügyi miniszterekhez. A kormány minden kétséget kizárólag közmegelegedésre fogja eldönteni a kérdést.

1902. április 11.

Vitás mandátumok. A gödöllői mandátum ügyében, melyet a kerület néhány választója *Wolner* Tivadár ellen nyújtott be, a kir. Kuria II. választási tanácsa ma délelőtt hirdette ki az ítéletet. A kuria a kérvényt elutasította s így *Wolner* mandátuma véglegesen igazolt. — A *deési* mandátum ügyében, melyet szintén petícióval támadtak meg, a nagy anyaghalmaz miatt csak f. hó 15-én, kedden hirdet ítéletet a Kuria.

Miniszterelnökünk Béciben. Széll Kálmán miniszter elnök — mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, ma délután rövid tartózkodásra Bécsbe utazik. A miniszterelnök jelen lesz azon az ebéden, a melyet Goluchowski gróf közös külügyminiszter Bülow német birodalmi kancellár tiszteletére ad.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Wlassics Gyula miniszter ma végre elmondhatta régen várt beszédét. Ezuttal is hű maradt eddig követett eljárásához. Tárcaja tárgyalását vezette be programjának kifejtésével. Beszédét nagy figyelemmel hallgatták. Különösen a midőn

Majd egy egész évtized. Végre czélt ért. A küzdelemből diadalmasan került ki.

Boldogan kereste fel azt a helyet, a honnan annyi reménnyel, oly szép ábrándképekkel távozott.

Ott a nagy kertben találkozott megint az egykori kis leánnyal. Olyan különös volt ez a találkozás. A fonyadt sárga levelek lassan hulltak alá a földre. Hűvös őszi szél futott át a légen.

A férfivá lett gyermek, a deli természetű hajadon elfogultán lépdelt ott, nézve a hulló leveleket . . . A férfi szólt először.

Ajkairól lassan peregték le a szavak. Beszélt a küzdelmekről, az élet harcuzairól — melyeket átéli. Egy eszményképről, melyet nem tud felejteni. Édes emlékekről a boldog gyermekkor világából . . .

Annak a deli leánynak az ajakáról pedig édes kacaj kelt s félbeszakítva az izgatottságtól reszkető férfit, csak ennyit szólt :

— Milyen régen el is multak azok a boldog gyermekévek !

Az öreg Dukay itt elhallgatott. Mervezen nézett előre, majd reáborult az asztalra s míg sűrűn hulltak könnyei arra az elsárgult papirlapocskára, zokogva ismételte e pár szót — a *boldog gyermekévek!*

Szundy Károly.

azon nézetének adott kifejezést hogy a míg az előítéleteket a kereskedelmi és ipari pálya iránt el nem oszlatják, a míg a gyermekeket csak büntetésből adják e pályákra, addig egységes társadalmunk sohasem lesz ! Ezt mondotta a miniszter és minden oldalon igazat adtak neki.

Élénk tetszést keltett az is, a mit az ifjusági egyletekről mondott.

Beszédét végül megéljenzették.

Veress József, az orosházi függetlenségi papképviselő beszélt ezután szintén általános nagy figyelem mellett, a mit főként annak köszönhet, hogy az első szónok volt, a ki az 1848. XX. t. cz. végrehajtását sürgette,

Beszéde alatt óriási vihar tört ki ama kijelentése miatt, hogy a felekezeti izgatás Rómából indul ki. A néppárt percekig lármázott, ordított, s az elnök csak nagy nehezen állította helyre a rendet.

Részletes tudósításunk a következő :

Elnök : **Apponyi Albert** gr. A ház *konverziót* harmadik olvasásában is elfogadta.

A vallás és közoktatásügyi költségvetés.

Kammerer Ernő indokolja a költségvetést és kérte annak megszavazását.

Wlassics Gyula kultuszminiszter néhány sark tételt akar programjából kiemelni, mert azt akarja, hogy ezek igazsága a közfelfogásban minél nagyobb tért foglaljon. A magyar közoktatás rendszerét az ismeretek terjesztésén kívül mindig úgy tekintette mint a magyar nemzeti állam kiépítésének és a magyar egységes nemzeti társadalom kiépítésének legalkalmasabb tényezőjét (Élénk és általános helyeslés) A középiskolák reformját fejtegetve a középiskolák egységesítéséről szól. Már jelenleg is közel állunk ehhez a mennyiben egyrészt megengedjük, hogy a reáliskolából a latin vizsga letételével felvehetők a tanulók, viszont a gymnaziumból is bejuthatnak az ifjak a technikai iskolákba.

Meg kell változnia a társadalmi felfogásnak, mely csak hivatalnokokat, ügyvédeknek akar nevelni. Legjobban szeretné, ha az ifjuság közül az ipari és kereskedelmi pályát minél többen követnék és választanák. A társadalmi felfogásnak meg kell változnia és meg kell tanulnia a munka demokratikus tiszteletét (általános tetszés.)

Az iskola képes egy egész társadalom világnézetét átalakítani, ha teljes erővel dolgozik, és ha a társadalom is segítségünkre lesz. De ha a társadalom nincs segítségünkre, akkor ezen fontos munkát nem végezhetjük el olyan gyorsasággal amilyennel az ország érdeke azt megkívánja. A szakiskolákat is támogassa a társadalom, ő a maga részéről mindent megtesz, hogy ezek megfeleljenek a követelményeknek.

A keleti kereskedelmi tanfolyamot kereskedelmi akadémiává változtatta át. A népoktatásról szólva, kijelenti, hogy méltányolja az egyesek a magánosok iskolafenntartó jogát, de kötelességének tartja ott hol az állami érdek megkívánja állami iskolát állítani. (Élénk helyeslés a jobboldalon) szeretné 3—20 évig szervezeten keresztül nemzeti nevelést. 3—6 évig a gyermek járjon kisdédóvóba 6—12 népiskolába, 12—15 gazdasági iskolába, 15—20 ifjusági egyesületekbe. (Felkiáltás

balról : hát azok milyen felekezetűek lesznek ?) A felekezetiségnek ott helye nincs. (Óriási zaj a néppárton.) Vallás-erkölcsi tekinteteknek kell *lennie*. De felekezeti különbséget tenni nem szabad. (Élénk helyeslés a jobb és szélbalon.)

Olay Lajos : Igaz ! Nagyon helyes. Jó hazafiakat kell nevelni, és nem felekezeti szempontokat istápolni !

Kijelenti ezután a miniszter, hogy a jogi oktatás reformjáról mielőbb törvényjavaslatot fog beterjeszteni. (Tetszés.) Reformálni fogja továbbá a tanítónyugdíjtörvényt. (Általános helyeslés.)

A költségvetést elfogadásra ajánlja. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Az 1848 : XX. t. cikk.

Veress József előadja, hogy évszázadok óta folyik versenyzés az állam és az egyház között. Ennek csak úgy lehet gátat vetni, ha szigorúan megvonjuk a korlátokat és a határokat a két tényező között. Az 1848. XX. t. cikkben felvetett kérdést meg kell oldani.

Az alkotmányosságunk újabb helyreállítása óta, a sajtó és a protestáns egyház gyűlései folyton sürgették az 1848. XX. t. cz. alkalmazását *nem szavak hanem szellem szerint*. Most a függetlenségi-párt a ház elé hozza a kérdést. Az illetékes körök ma nem akarják belátni a törvény jogos voltát, s nem akarják annak szellemét követni. Sőt a protestánsok érdekeinek teljesítése helyett felekezeti gyűlölség vonul végig a társadalmon.

Óriási vihar.

Rómából szítanak felekezeti türelmetlenséget . . .

(Nagy zaj a néppárton : Ez nem áll !)

Rakovszky István : Bizonyítson !

Zboray : Ez a felekezeti izgatás (*folyton nagy láрма.*)

Veress : Megmondom mitse értettem a pápai encziklikákra. (Nagy zaj, helyeslés a szélsőbalon). Ezek nem a türelem jelei !

Türelmeseknek kell lennünk !

Rakovszky : Ez már mégis sok. Ne támadjon, hanem bizonyítson.

Csernoch : Ezt nem tűrjük !

Majd újra éktelen zajjal tört ki a néppárt *Veres* ellen.

Az *elnök* csak nagynehezen tudta helyre állítani a rendet, mire :

Veress József kijelentette, hogy a függetlenségi párt tagjainak esze ágában sincs szekuralizációt csinálni. Azt követelik csak, a mit az állam 1848-ban már magára vállalt. Meggyőződése szerint akkor az ország szabad intézményeiben erős, ha minden felekezetnek megadja az autonómiát (Élénk helyeslés a néppárton és a szélbalon)

Veress József a jogegyenlőségnek az erkölcsi és anyagiakban is meg kell nyilatkoznia. Ezért mikor erről van szó minden felekezetű képviselő támogatására számít hiszen egy félszázados törvénybe iktatott ígéret beváltásáról van szó. Távol állt tőle bármely felekezet jogának megsértése. Ő csak azt kéri, hogy miután a háznak minden polgár egyforma gyermeke, egyenlő jogok adassanak mindenikfiának. Határozati javaslatot ad be az 1848. XX. t. cz. foglalt jogok érvényesítése tárgyában. (Élénk helyeslés és taps a szélbalon.)

Szentiványi Árpád ismerteti a közvéleményeket, melyek következménye az, hogy a Kossuth párt az 1848. XX. t. cz. felvetette. Ezt nem tartja jelenleg helyesnek, de igen is a felekezetek tagjainak nagy terheit állami segítséggel csökkenteni kell. A határozati javaslatot nem

fogadja el. (Élénk helyeslés a jobb és baloldalon.)

A kormány álláspontja.

Wlassics Gyula kifejti a kormány álláspontját az 1848: XI. t.c.z.-re vonatkozólag. E kérdés felvetése nem időszzerű, és nem helyes. Az 1848: XX t.c.z. szellemét épen a jelen kormány minden intézkedésében szem előtt tartotta, a protestáns egyházaknak többször nyújtott segély a mostani költségvetés is ezt bizonyítja. De hogy az 1848: XX. t. cz. végre lett hajtva azt maga Kossuth Ferenc is bizonyítja, amikor tiltakozik az ellen, hogy a szekularizáció létre jöjjön. A kormány nevében kijelenti, hogy a felekezetek híveinek megterhelhetése kérdésében minél előbb intézkedni fog (Élénk helyeslés!)

Felekezeti harcot, egyházpolitikai harcot a jelen körülmények közt csinálni nem szabad, békés egyetértés vezessen bennünket működésünkben, és magasabb ideális szempontok vezessenek bennünket és akkor szabadon és büszkén haladni fogunk a működés lépcsőin (Élénk helyeslés és taps a jobboldalon.)

Zichy János gróf a szabadelvűséget megvádolta azért, mert a politikából az erkölcsöt a kereszténységet kiszorította, ezért a költségvetést nem fogadja el.

Elnök szünetet ad.

Szünet után.

Szivák Imre helytelennek tartja, hogy egy párt a közérkölesből monopoliomot akar csinálni. **Zichy** bírálatát nem fogadja el. A nemzeti kultúra fejlesztését ápolását, feltétlen követelménynek tartja a nemzetiségi törekvésekkel szemben is. Végül a kulturális intézmények központosítását sürgeti.

Hortoványi a katolikus önkormányzat mielőbbi keresztül vitele érdekében emelt szót.

Elnök javasolja, hogy holnap április hó 11-én, mint nemzeti ünnepen, ne tartson a ház ülést! (Szavazást kérünk.)

Bátkay László függetlenségi képviselő pár szava után, határozatot hozott a ház melyben az ünnepléshez járult hozzá!

Elnök elrendelte a szavazást. A Ház 39 szóval 22 ellen elfogadta az elnök javaslatát.

A NAGY VILÁGBÓL.

Belgium.

Belgiumban napirenden vannak a klerikális tüntetések. Viszont az ellentüntetetés is megvan, amit mai távirati értesüléseink bizonyítanak. A klerikális képviselőket ugyanis, mikor *Gentbe* érkeztek, tütyöléssel és kurjongatásokkal fogadta a pályaudvaron összegyűlt közönség. A képviselőket kísérő rendőröket kövekkel dobálták meg. Sok ember megsebesült az összeütközésben, huszat le is tartóztattak. *Brüsszelben* pedig a népházából mintegy ezer ember vonult egy klerikális képviselő lakása felé. A rendőrség utját állotta a tömegnek, mire ez revolverlövésekkel felelt. Az utcákon egész éjjel zajongott a tömeg.

Ausztria.

Csak *Badeni* miniszterelnöksége alatt voltak le olyan botrányos jelenetek az osztrák képviselőházban, mint tegnapelőtt és a tegnapi napon. Az összes pártok elnökei és vezető emberei közös értekezletet tartottak tegnap oly czélből, hogy a

hirhiedt szerdai gyűlés eredményeit tárgyilagossá bírálat alá vegyék. Az eredmény, úgy látszik, kielégítő; és ennek legfőbb bizonyítéka az az általános felháborodás, melylyel a nagynémetek eljárását kárhoztatják.

Angol-bur háború.

Sajnos, csak félig volt igaz az a hír, mit a béketárgyalások megkezdéséről szerterőpített egy-néhány belga és francia újság. Az angolok még mindig nem mondottak le hódítási tervükről, még mindig küzdenek a kis néppel és a nagy ellen-szenvvel, mely ténykedésüket a nagyvilágon kíséri. Azt jelentik ugyanis hivatalos helyen, hogy a londoni hivatalos körökben szó sincs semmiféle béketárgyalásról. Ezzel szemben sovány vigasztalás a bizonyára rosszul értesült brüsszeli „Standard”-nak azon értesítése, hogy a békekonzferenciák már bizonyos eredményre is vezettek.

Öngyilkosság a kaszárnában.

A közhonvéd regénye.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Alig múlt el a Péterfia honvédlaktanyájának mult heti országiszerte nagy feltűnést keltő eseménye: *Schönfeld* örömmester szökése, már újra meg van a maga tragikus eseménye.

Öngyilkos lett egy közhonvéd, a ki mult év októberje óta szolgálja a honvédelem ügyét s a ki elég rövid idő alatt megunta a gyöngyvetet örömeit.

Előzmények.

Székely Lajos *bihartordai* jómódu gazdaember egyetlen-gyermeke volt az öngyilkos. Ugyancsak Lajosnak hívták s a deli, délceleg legénynek mióta föleseperedett egyéb vágya sem volt, mint az: hogy *huszár* lehessen.

Ez a vágy töltötte be lelkét, ez a huszár-öszön lett a megrontója. Mikor a tavalyi sorozáson kimondták rá a boldogító „tauglicht” — nem volt küllömb legény nála a faluban. Várta a behívót s biztosra vette, hogy huszárnak hívják.

Székely Lajos csalódott — honvéd lett.

Leverten, bánatosan rukkolt be október elsején. Szégyelte, hogy nem huszárnak vitték el; nem volt inyére a honvéd-élet. A regrutasor kellemetlenségei még jobban megviselték és aggódó szülei komolyan féltették a bánatos fiút.

Az öngyilkosság.

A szomorúság mind jobban elfogta s a huszár-életért rajongó legény regénye tegnap reggel véget ért. Röviden, gyászosan.

Ebresztő előtt mintegy félóravaj puskadörrenés zaja riasztotta föl a legény-ségeit. A lövés az első emeletről hallatszott, hol a harmadik honvédgyalozezred első századának egyik illemhelyén véres látvány tárult a fölriasztott őrség elé.

Székely Lajos közvitéz feküdt, verben fetrengve a kövezeten, átlőtt koponyával. A test még meleg volt, de a szerencsétlen fiú már kiszzenvedett.

Van szerencsém tudatni, hogy a Békés Emil ur előnyösen ismert *fűszer* és *csemege* üzletét *Piacz* ufcza 70. sz. alatt átvettem és azt az ismert szolid elvek szerint saját bejegyzett cégem alatt fogom vezetni. A közelgő *husvét ünnepekre* ajánlok saját felügyeletem alatt lévő mindenféle *fűszerárakat* — továbbá

Fűszer üzlet átvétel.

משרה פסח **fűszereket, husvétit bort és szilvóriumot.**

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, vagyok teljes tisztelettel **KRAUSZ I. BERNÁT.**

Az őrség azonnal jelentést tett az öngyilkosságról az ügyeletes tisztnek és fölvetették a jegyzőkönyvet.

Majd kivitték a holttestet a katonai kórház bonczoló-asztalára, honnan ma kísérik örök nyugalomra.

Izgalmas jelenet.

Az ezredparancsnokság azonnal táviratilag értesítette az öngyilkos szüleit, a kik azonban délután váratlanul megérkeztek fiuk látogatására.

A kaszárnában tudták meg a gyász-hirt s a hatás izgalmas, megrendítő volt. Kocsin mentek ki a kórház halottszobájába, hol zokogva borultak az egyetlen fiu hideg tetemére.

A *gyilkos golyó* az alsó állkapoczában furódott be s az agyvelőt érintve keresztül zuzta a koponyát. A *Manlic-hert* az ismert katonaugyilkossági módszer szerint sütötte el. A ravaszt lábujjával húzta meg, állához illesztve a megváltó fegyveresövet.

A vizsgálat.

Székely Lajos öngyilkosságából kifolyólag az ezredparancsnokság a legszigorubb vizsgálatot indította meg, mert nincs kizárva, hogy az érzékeny fiu lelket nemesak a honvédsor, de talán egyéb bántódás is sértette. A vizsgálat lesz hivattva kideríteni: nem-e terhel valakit felelősség a *Székely* Lajos kiömlött véreért.

NAPI HIREK.

Naptár. Április 11. Prot. *Leó*; — R. kath. *Leó*; — G. kath. *Márk*; — Izraelita. *Visan 4.*

— **Ev. ref. istentiszteletek.** A helybeli ev. ref. templomokban a lelkészi szolgálatok jövő vasárnapi (ápr. 13-iki) sorrendjében a következő változás történt: Nagytemplomban: *Kovács* Zsigmond h. lelkész. Kistemplomban: renoválás miatt nem lesz istentisztelet. Kossuth-utcai templomban: *Kovács* János iskolai felügyelő. Ispótytemplomban: *Mitrovics* Gyula lelkész. Szegényházban: *Hajdu* Zsigmond püspöki titkár. Csapókerben: *Harsányi* Pál esküdt felügyelő.

— **Izraelita istentiszteletek.** A Deák-Ferencz-u. templomban az istentiszteletek további rendelkezésig a következő időben fognak tartatni: Péntek este 6 órakor, Szombat d. e. 9 óra és délután fél 5 órakor. Köznapokon reggel 6 órakor, este fél 7 órakor.

Április 11. Ötvennégy évvel ezelőtt e napon örömmünnepe volt Magyarországnak. A márczius 15-én vér- és pénzáldozat nélkül kivított nagy eszmék e napon nyertek szentesítést az akkor uralkodó V. Ferdinánd által. A magyar nemzet ünneppé tette e napot s országosan megünnepele, mint az 1848-iki

törvények szentesítésének emléknapiját. Debreczenben is színes lobogók jelzik e nap jelentőségét s az egyes felekezetek templomaiban hálalima száll az egek urához. Az istentiszteleteken teljes számban részt vesz a város és vármegye tisztikara. Az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek. Dél előtt kilencz órakor az ev. ref. nagytemplomban, tíz órakor a r. kath. templomban, tizenegy órakor az izraeliták Deák Ferencz-utcai templomában. Ez ünnepnapra tekintettel a városi hivatalok szünetelni fognak.

— **Menedékház a Guttinon.** D arányi Ignác földmívelésügyi miniszter tegnapi leiratában tudatta Dobieczky Sándorral, Debreczen város harmadik kerületének orsz. képviselőjével, hogy a nagybányai nyaralók kívánságához képest létesíti a guttini menedékházat.

— **Halálozás.** A s b ó t h Aladár Krassó-Szörény vármegye árvaszéki elnöke és az evangélikus egyház főgondnoka e hó 7-én életének 48-ik évében Lugo son elhunyt. A boldogult halála gyászba ejtette városunkban a Győrffy-családot, mely az elhunytban szeretett rokonát gyászolja.

— **Szerencsétlenül járt nagykereskedő.** Weisz Sándor helybeli divatkereskedő tegnap kint járt üzleti ügyekben Er m i h á l y f a l v á n. A gyérvilágítású városban amugy is ismeretlen lévén, oly szerencsétlenül esett el, hogy felső karját eltörte. A súlyosan sérültet haza szállították és dr. Burger Péter vette gondos ápolás alá.

— **A Kereskedő Társulat felolvasó ostélye.** A Kereskedő Társulat tegnap este nyolcz órakor felolvasó estélyt tartott, melynek két tárgyát élvezettel hallgatta mindvégig a díszes publikum. A program első száma Csiky Lajos theologiai dékán felolvasása volt. A tudós professzor Róma kereskedelméről, a forgalom nagyságáról s a kereskedelem és ipar különböző ágairól tartott nagyhatású és magas színvonalon álló felolvasást. Utánna Szojka Gyula tanár beszélt igen érdekesen afrikai utjainak tapasztalatairól s előadását vetített képekkel illusztrálta. Az estély tizenegy órakor ért véget. Két hét múlva újabb estélyt tart a Kereskedő Társulat, ugyancsak székházának dísztermében.

— **Városi hírek.** Tegnap a városházán dél előtt tíz órakor tanácsülés volt, melyen folyó ügyeket tárgyaltak. — Dél után öt órakor a szegényügyi bizottság tartott ülést Oláh Károly tanácsnok elnöke alatt. A jelentés megemlítette, hogy ezidő szerint 104 ápolja van a szegényháznak. Vida Ilona és Karaszon Ilona orsz. árvaházi tanítónők az urasztalára tálcakendőt adományoztak. Említést tett a jelentés a szegényháznál történő átalakításokról. A bizottsághoz tizenegy segélyezés iránti kérvény érkezett melyeket kedvezőleg intéztek el.

— **Érettségi vizsgálatok a debreczeni ev. ref. főgymnasiunban.** A debreczeni ev. ref. főgymnasiunban a folyó iskolai évben az érettségi vizsgálatok határideje a következő: május 6—7-én a VIII. osztály magánvizsgálata; május 10-én a VIII. osztály osztályvizsgálata; május 12—16 napjain érettségi írásbeli vizsgálatok; június 22—28 napjain szóbeli érettségi vizsgálatok. Jelentkezni kell: 1) a magánvizsgálatra május 4-én déli 12 óráig; 2) az érettségi vizsgálatra május 11-én déli 12 óráig.

— **Presbyteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma e hó 13-án vasárnap dél előtt tíz órakor folytatja tovább márczius 31-én megkezdett gyűlését. A gyűlés fontosabb tárgyai: esperesi jelentés, mely közli, hogy az egyházkerület közgyűlése május 21 és következő napjain lesz s ez alkalommal Kis Áron püspök papszentelést is tart. A Bukovinában levő andrásfalvi esángó-nagyar ev. ref. egyháznak temploma építésére segély megszavazása. — Jelentés Szekeres István és néhai Varga Sámuel által az egyház részére tett hagyatékáról.

— **Anyakönyvi hírek.** Az anyakönyvi hivatalnál tegnap a következők jelentették be eljegyzésüket: Katona Péter ev. ref. Leb Etel Mária r. kath. — Gál Imre ref. Csatári Zsuzsi ev. ref. — Házasságot kötött Sass Benjámin. — Szigareti Róza ev. ref. hajadonnal.

— **A debreczeni zenede hangversenye.** A debreczeni zenede e hó 13-án alsó- és középszályu növendékei haladásának bemutatása végett hangversenyt rendez. A hangverseny zongora, ének, szavaltat és táncműsorból áll. A hangversenyen Pavalkó Jolán, Füredi József, Brück Gyula, W. Domanczyky M. Hites Lajos, özv. Zivuska Ferenczné tanítványai működnek közre és pedig ezek: Jánosy Margit, Csáthy Ilona, H. Nagy Jenő, Darvas Alice, Donogán Klára és Katieza, Rózsá Ilona, Pénez Gyula, Zádor Margit, Suchán Bella, Eggmann Margit, Simonffy Lóna, Podolsky Margit, Harsányi Kálmán, Kelemen Mariska, Szarukán Klára, Papp Mariska, Grünvald Alice, Fried Gizella, Szatmári Erzsébet és Weisz Ella.

— **Iparossegédek rajztanfolyamának vizsgálat.** Az iparos-segédek tanfolyamának felügyelő-bizottsága f. é. apr. 7. tartott tanácskozásában elhatározta, hogy a tanfolyamot apr. hó 13-án vasárnapon déli 12 órakor zárja be. A bezárást vasárnapon dél előtt 8—12 óra közt vizsgálat előzi meg az állami főreáliskola első emeleti rajztermében. Ugyanezen napon 10—12 óra közt lehet megtekinteni a tanfolyam látogatói által készített szakrajzokat a reáliskola második emeleti rajztermében. A vizsgálat részint az általános, közismereti tárgyakra (számítan, mértan, ügyiratok kiállítás, és a műhelyi könyvezetés elemei) részint a rajzokkal kapcsolatosan közölt szakismeretekre terjed ki. Ugy a vizsgálatra, valamint a tanfolyamnak ünnepies, habár egyébként egyszerű bezárására, az érdeklődőket, különösen az iparos-közöniséget a felügyelő-bizottság határozatából, meghívja a tanfolyam igazgatósága.

— **Szegény Dusa Eszti.** Szegény Dusa Eszti megint nagyon elővette az elmebaja. Ismeri mindenki Debreczenben ezt a szerencsétlen nőt, ki feltűnő viselkedésével mindig óriási tömeget csődít maga köré. Tegnap este is így történt, úgy hét óra körül valamit vásárolni jött be a Homokkertből, s természetesen nyomon követte őt az emberek nagy sokasága. A Félégházy János fűszerüzlete előtt már csipkedni kezdtek az elmebeteg Dusa Eszti, mire ez botjával az incselkedők közé vágott s beszaladt a boltba. A tömeg megvárta őt és csak a rendőrök mentették meg szegény Dusa Eszti a tömeg támadása elől.

— **Meglopott gazda.** Ferencz József egyeki lakos istállójából eddig ismeretlen tettesek két lovat és egy pár új eszimat elloptak. A tettesek a kapun át

mentek ki, melyet maguk után nyitva hagytak. A csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket.

— **A rendőrség márcziusa.** Tegnap készült el a rendőrség márczius havi statisztikája. Tizenkét esetben volt panaszerőlet és testi épség elleni eslekmény miatt; harmincz lopás; tizenkét vagyon elleni kihágás és öt becsületsértés, Összesen 59 ügy. Volt ezenkívül 261 rendőri kihágási és 336 rendőri bűnügy. Kézbiztosított idegen hatóságok részéről 658 darab; eltolonczoltatott 126 egyén. Ime a márcziusi rendőri statisztika — Szomorú bizonyossága annak, hogy még mindig nem érkezett el az ideális erkölcsiség kora.

— **Elhunytak.** Tegnap városunkban a következő halálesetek történtek: Csónka Györgyné 24 éves. Gáthi Miklós 2 napos csecsemő, Erdődy Imre 53 éves férfi hunytak el.

— **Kijátszott adós.** Egy adósról van szó, ki önmagát csapta be. Deutch József csegei lakos nagyon belemerült az adósságba, s hogy a ridegszívű hitelezőktől legalább a felesége holmiját mentse meg, ládába pakolta az értékebb tárgyakat s behozta Debreczenben lakó sógorához Bányai Józsefhez. Bányai később hazaküldte a láda ruhafélt, de utközben ismeretlen tettesek kifosztották a ládát s mire Deutchhoz érkezett, egyéb sem volt benne levegőnl. Az ismeretlen ruhatolvajokat keresi a csendőrség. Deutch pedig elmondhatja az egyszerű károsulttal: „Adtál, Uram, esőt, de nines benne köszönet!”

x. **Örvendetes** jelenség, hogy reklám mal silányarut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökerez magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármai ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolczon* Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom s más mosdó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

x. **Ha pénzre szüksége van!** tessék egész bizalommal fordulni *Racz Béla* bank biz. irodájához. — *Személyhiteles betáblázandó* kölcsönökre, valamint egyéb ügyekre vonatkozólag bárkinek ingyen és készséggel ad tanácsot s felvilágosítást.

Minthogy Takarékpénztárnál *könyvelői* minőségben 7 éven át működött: nagygyakorlattal bir az általa felvett kölcsönügyeknek, legelőnyösebb feltételek melletti biztos elintézésére. — Tudatja továbbá a n. é. közönséggel, hogy ezideig legelőnyösebb pénz: Földbirtokra 4 %, Bérházakra 4½ — 5 %. Záloglevelek ez évszakban értékesíthetők legjobban. — *Tisztelet-díja csakis a kölcsön kieszközlése után fizetendő!*

Tőkepénzes urak b. címét kéri! Irodája: Debreczen, Hunyadi u. 19. (volt Kisvárad, vasut utca) az épület középső részében.

Letartóztatott pénzhamisító.

A felsőipariskola szenzációja.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Névtelen följelentés érkezett tegnap a fővárosi rendőrség főkapitányságához, mely röviden esupán annyit jelzett, hogy az állami felső ipariskola egyik növendéke hamis tiz koronásokat hoz forgalomba.

A rendőrség Bérczi Bélát bizta meg a nyomozattal, a ki *Botha* detektívvel együtt azonnal hozzá is látott a titok fölkerítéséhez.

Fáradtságukat rövidesen siker koronázta, mert a tettest *Bodor András huszonegyéves tanító személyében letartóztatták.* Lakásán megtalálták a szükséges gépeket és klisséket, melyeket a rendőrség azonnal elkobzott.

Bodor bevallotta bűnét, de ezinkostársait ezideig megnevezni vonakodott.

A BIRÓ ELŐTT.

§ **Közvédők a kir. táblánál.** Május és június hónapokra a kir. ítélő táblánál a királyi védők névjegyzéke a következő: Május 1—7-ig: Dr. Baesó Dezső és dr. Bakonyi Samu. 8—15-ig dr. Benedek János, dr. Balázs Bertalan 16—23-ig dr. Borsovay Jenő és dr. Dávidházy Imre. 24—31-ig dr. Fejér Ferenc és dr. Freund Jenő. Június 1—7-ig dr. Hegedüs Jenő és dr. Révy Nándor 8—10-ig dr. Kardos Samu és dr. Kovács József. 16—23-ig Konrád Sámuel és dr. Kőrössi Kálmán 24—30-ig dr. Kálmánchelyi József és dr. Király Péter debreczeni ügyvédek.

§ **Lopás Fürst Ödön tanyáján.** Fürst Ödön nagyháti birtokán, a Kónyai-tanyán nagy lopás történt 1900 őszén, a hortobágyi állomásra szállított gabonát Fürst és a fuvarosok több zsák buzáat elesempészték saját céljukra. A lopott gabonát aztán eladták a pályasírnak, az árát pedig közösen elitták. A debreczeni kir. törvényszék Blájer Sándor tisztartó magánvádjára tegnap tárgyalta ez ügyet. Elnök dr. Szeőke István, közvádló dr. Udvarhelyi Dezső, védő dr. Kardos Samu volt. Az ítélet szerint *Dobi József* és *K. Szabó István* egy-egy hónapra, *Kiss János*, *Radócz István*, *Nagy András* és *Szabados János nyolcz-nyolcz napra*, *Győrffy István* pedig öt napra börtönt kapott. Vádló, vádlottak és védő megnyugodván, az ítélet jogerős lett.

§ **Szenzációs pénzhamisítás.** A debreczeni kir. törvényszék tegnap tárgyalta *Pojdák András* és *Armós József* Ergirolti lakosok pénzhamisítási ügyét. *Pojdák* ugyanis még három évvel ezelőtt hamis egykoronásokat és huszfilléreseket gyártott, miket forgalomba is hozott a nagykarolyi piacon. De rajtavesztett, mert felismerték a hamisítást. *Armóst* azzal vádolta a kir. ügyész, hogy a hamisításhoz való kliséjét ő szerezte be. *Lukács Emil* védőbeszéde után *Armós Józsefet* felmentette a törvényszék. *Pojdák* Andrást ellenben bűnösnek mondotta ki a törvényszék, és hat hónapi börtönrre ítélte, melyből azonban a vizsgálati fogsággal két hónapot kitöltöttnek vett.

INNEN-ONNAN.

A szép asszony könnye.

A „*Hungária*“ kávéház egyik zeneestélyén történt. *Rácz* Károlyék bandája huzta, szépen szívhez szólóan.

Egy kerek asztalnál az utcai rész nagy ablakánál vidám, mulató társaság hallgatta a nótáját. Legvigabb volt egy szép szőke asszony, szecsessios Cleó de Meroda frizurával.

Egyszerre fölhangzott a hegedűn a „*Pillangókisasszony*“ bölcsődala. A szép szőke asszony elkomorodott s egy könyesepp gördült alá a rózsa babaarezon.

Rácz Károly éles szeme észrevette a hatást és huzta tovább, szépen-elbűvölő, varázslatos közvetlenséggel. Elhangzott a dal, a kávéház tapsolt s a cigány barna arca elhalványult.

Erezte, hogy a más tollával ékeskedik, érezte, hogy a szép asszony könnye játszott a hurokon.

A szabadulás.

Városunk egyik Kaszinószerzte ismert uri emberével történt meg az eset.

Jó kedvű társaság körében számos kedélyes estét töltött el poharazgatás mellett: ilyenkor X-ur — nevezük őt így — néha-néha túlságosan mélyen betálat tekinteni a pohár fenekére s szüntelenül a *Galilei* féle: „*Mégis mozog a föld*“ — elmélet felett gondolkodott.

A társaság, tudva, azt, hogy a sok elmélkedés mindig megárt, a főpinczér gondjaira bizta, az elázott czimborát, a ki azután hűsögesen haza is szállította őt.

Egy alkalommal azonban a magyar virtus szokatlan erővel ébredt fel X-urban s elhatározta hogy még nem megy haza.

Szándékát nem is lett volna oly nehéz megvalósítani, ha mellette nem ül a konflisban, az árgus szemekkel őrködő főpinczér.

De nem azért zseniális ember X-ur, hogy ne tudjon segíteni magán. Egyet gondolt... megnyomta a kocsisípót, azután elkezdte lorkaszakadtából kiabálni:

Gyilkos! Segítség!
Szegény főpinczér eszevesztetten rohant el a sötétség felé; X-ur pedig becsapva a kocsisípót, vigan hajtatott tovább egy — másik mulatóhely felé.

A részeg lámpa.

Szintársulatunk egyik jókedvű tagja — hogy nevét el ne áruljuk — Y. ur alaposan teleszitta magát egyik este afféle jó debreczeni vinkóval.

Haza felé botorkálva megbotlott egy *lám-pában*:

— Miféle inpertinencia ez! förmed rá kitérően belőle a művészi önérzet. Azután oda fordult a közelben álló *Szonjas* Péterhez s így szólt hozzá: Rendőr, vigye be ezt a garázdát! — reá mutatván a lámpára. A rendőr véletlen ismerte V-t s ezt mondá:

— Ne bántsa az ur, nem látja, hogy részeg, térjen ki előle.

— Igaz — motyog magában V. — részeg ember elől még Krisztus urunk is kitért... — De hát mért iszik annyit, há ismeri a természetét.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET

Dal a C. bérletről.

A C. bérletet úgy imádom,
A C. bérletnél nincs különbe,
A szubrett hangja fényes álom,
S a hős is mesterin dühöng.
A kómikus jeles, kitérő,
Van taps, amennyit ő akar,
Az énekes, ah, mily erős ő
És mily precíz a zenekar!

A páholyban pedig felettem
Egy édes, angyalarcú lány,
Epedve járok s önfelédten
Utána én nap-nap után.
Ilyenkor, hogyha C. a bérlet,
Szemem szemével összenéz,
S ha egyszer aztán odatévedt,
Levenni róla oly nehéz.

Direktor ur, oh hadd legyen hát
C. bérlet ez tán többször is,
Hadd nézzem én e lányka arcát,
Kinek látása üdvözt.

A kritikák mesések lesznek,
Minőket épen ő akar:
Hogy nagy sikere volt az estnek,
S precíz volt, ah, a zenekar!

Gáz.

Heti műsor.

Péntek: bérlet 153-ik szám „C“ *A virágfakadás.* Ezt követi *A pillangó kisasszony.*
Szombat: bérlet 154-ik szám „A“ *A modell.*

* **A kis szőkevény.** Régi jó operette „*A kis szőkevény*“ bohósági elevenedtek meg tegnap a szinpadon, de — sajnos, nagyon is kiesi közönség mulatott rajtuk. *Kurucz Feja* Dávid zsufolt nézőtere után, tegnap csak alig lézengtek a színházban. Az előadás elég jó volt. *Komlóssy, Takács, Székely, Nagy Gyula, Békeffy* igyekeztek a legjobbat nyújtani *Faragóval* együtt, a ki azonban eléggő nem kifogásolható helyi vonatkozású rögtönzésekkel rontotta a maga sikeres alakítását. Ma este. „*A virágfakadás*„ és „*A pillangó kisasszony*“ kerülnek színre.

* **Az arany ember.** Vasárnap délután kerül színre *Jókai* egyik legszebb alkotása „*Az arany ember*“, mely alkalommal *Timea* szerepét *Groó Valéria* játssza. Az előadás iránt rendkívül nagy az érdeklődés s a jegyek tulnyomó része már el is kelt. Esteli előadásul „*Felhő Klári*“, *Rátkay* pályanyertes népszínműve van kitűzve.

KÖZGAZDASÁG.

A malomgyesület a miniszternél. (Bud. Tud.) *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt fogadta a Magyar Fővárosi Malom egyesület küldöttségét. A küldöttség vezetője kérte a minisztert, hogy a nehéz viszonyokkal küzdő malomipart vegye pártfogásába. *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi miniszter megköszönte az üdvözlést és megígérte, hogy gondja lesz arra, hogy a malomipar érdekei minél nagyobb figyelemben és méltánylásba részesüljenek, és hogy ezen súlyos állapotban levő iparág helyzete minél előbb megjavuljon. A miniszter ezután hosszasan beszélgetett a küldöttség tagjaival a malomipar viszonyairól.

TÁVIRATOK.

A milliós kártyapárti.

(A „*Szabadság*“ eredeti távirata.)

A bécsi józsefvárosi kerületi bíróság délután egyenkint ezer korona pénzbüntetésre, esetleg negyvennyolcz órai elzárásra ítélte a zokéklub kártyaafférjének összes vádlottjait, köztük *Szemere Miklóst*, *Potocki, Frautmanusdorf, Kinsky* grófokat, *Péchy* Andort és két *Pallaviczini* örgrófot. Ezenkívül *Szemere* Potoczkit és *Péchy*t a bíróság kutasította Ausztria területéről. *Szemere* ügyvédje felebbezést jelentett be.

Forradalom Belgiumban.

A „*Szabadság*“ eredeti távirata.)

A belgiumi forrongás válságosra fordult. A király elnöklésével tartott koronatanács elhatározta, hogy a legenergikusabb eszközökhöz nyul. *Gentben* az összes tartalékosokat

felhívták a forrongásra s egy csapat vadász katona forradalmi dalokat énekelve a zavargókhoz csatlakozott. A szociálisták egy rendőrt agyonlőttek, egyet halálosan megsebesítettek. Egy kávéházat, hova bemenekültek a rendőrök, teljesen összezúzott a felbőszült tömeg, melyet végül lovascsendőrök vertek szét.

Szerencsés számok.

(A „Szabadság“ eredeti távirata.)

Az osztálysorsjáték tegnapi esti húzásán tizezer koronát nyert az 30711 és 34570.

Tőzsde.

Gabonatőzsde.

Budapest, április 10.

Buzakinálat kielégítő, vételkedv mérsekelt. Lanyha irányzat mellett 21,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs 5 fillérrel olcsóbb, a többi bágyadt. Idő: szép.

Délutáni zárlat: 4 órakor.

Buza áprilire	9:21—8:22
„ májusra	9:15—8:16
„ októberre	8:00—8:01
Rozs áprilire	7:16—1:17
„ októberre	7:18—1:19
Zab áprilire	6:56—6:87
„ októberre	7:05—0:6
Tengeri máj.	5:90—9:1
„ júliusra	4:92—4:93
Répeze aug.	5:06—5:07
	11:80—11:90

Értéktőzsde.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény	672.50
Magyar hitelrészvény	683.50
Lezártitólóbank	442.00
Rimánványi vasmű	504.00
Osztrák-magyar államvasút	666.00
Közveti vaspálya	640.50
Városi villamos vasút	311.00

A GYERMEK.

Regény;

Irta: **Boy-Ed Ida.**

Fordította: **Gelsei Gyula.**

6.

(Folytatás.)

A háziasszony majdnem meggörnyedt a sok gond terhe alatt, hogy a nem éppen bőséges fizetést az élet bőséges igényeivel összhangzásba hozza.

Most egyszerre minden megváltozott Szerény jólétben éltek a vidéken: atya, anya és gyermekek mind a négyen hirtelen egyenlők lettek, új világukban közös volt a gyermekes fölfödéseken érzett örömük; az atya itt nem volt tapasztaltabb a fiánál s a leány, akit azelőtt megbüntettek a ruháján ejtett tintafoltért, most anyjával együtt rongálta ruháját a kertben.

Valami meghatóan naiv öröm és fontoskodás nyilvánult ebben a családi életben.

Willibald elsietett, mert az égen gomolygó sötét felhők új záporral fenyegettek.

A levegő nedves — meleg volt, a június hónapnak termelő levegője, amely a mezőket himes virágokkal szórja be.

A Rohmőserféle ház a kis városkának a végén állott. Willibaldnak végig kellett haladni a hosszú utcán, végig az

apró vörös és szürke házak során. A város közepén csinos vendégfogadó állott, előtte a szabad téren szép, régi kut.

Willibald nem juthatott haza szárazon: éppen a piac közepén haladt, amikor hirtelen erős zápor kezdett hullani; egy régi háznak mélyen bevágó küszöbére luódott, hol védve volt az eső ellen. Willibald ismerte a városka minden lakóját, most is tudta, kinek a küszöbén áll, de azért nem jutott eszébe, hogy meglátogassa a ház tulajdonosát, Sulbeck doktornét.

Amint így áll egy darabig s nézi az átelleni kut csobogó vizét, hirtelen vidám lárma, hangos nevetés közt rohan egy kis csapat az utcaszögletéről a vendégfogadó bejárója alá.

Három fiúcska s két leányka volt, 5—14 év közt lehettek, mellettük magas, fiatal asszony.

A fiúcskák voltak a fiatalabbak, a legkisebb még szoknyát viselt s kis kezét mindenáron a csatorna alá akarta dugni, ahonnan az eső nagy sugarakban ömlött a gyalogjáróra.

A fiatal nő kézen fogta a gyermeket. Szép, nyugodt arca barátságosan, szerető türelemmel fordult a kis csapat felé. A gyermekek — úgy látszik — kérnek valamit, mert mind az öten köréje tódulnak s olyan csoportot képeznek, amelynek láttára megreszket a férfiu szíve.

Meg kell tudnia, kik azok. Egyet fordul s kinyitja az ajtót. Belép a házba, ahol egy magas, sovány nő rakosgatja éppen a fehérneműt.

— Mainard ur? . . . — szól kissé meglepődve s tartózkodólag.

— Igen én, még pedig a kíváncsiság vezet ide — szól Willibald s megszorítja a kénytelen-kelletlen odanyújtott kezét. — Kik azok?

Azzal oda vont a nőt a nyitott ajtóhoz.

— Azok a Pahlen-gyermekek.

(Folyt. köv.)

Városi Színház.

Pénteken, 1902. évi április hó 11-én,

»C« bérlet.

VIRÁGFAKADÁS.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Murai Károly.

Személyek:

Kovács Péter — — — Faragó Ödön.
Márta, neje — — — Szigeti Lujza.
Nelli, unokahuga — — — Berlányi Vanda.

Ezt követi:

Pillangó kisasszony.

Dráma énekekkel 2 felvonásban. Irta: Belasco Dávid, Fordította: Faludi Miklós. A prólógot írta: Heltai Jenő. Zenéjét összeállította: Kun L.

Személyek:

A prólógus — — — Tóth Honka.
Pinkerlon, hadnagy — — — Szőke Sándor,
Kitty, a felesége — — — Groó Valéria.
Sharpless, amerikai konzul — — — Bartha István.
Pillangó kisasszony — — — Komlóssy Emma

Kezdeté este 7 és fél órakor.

Holnap, szombaton, »A« bérlet 154-ik szám.

A MODELL.

Operette 3 felvonásban,

Artézi és szivattyus kutak furására

községek, gyárak, gazdazágok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyuk felállítására és javítására juttányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült futkutat létesített.

Megrendelések ezimemre Debreczen Varga-utca 20-ik szám intézendők.

Füzület: **Kálnai Lipót** Fiók üz et.
Piac-u. Bika **Kálnai Lipót** Főter 59-ik
szállodával keztyü-gyára és elsőrangú sz. Steinfeldt
szemben. uri divat üz et DEBRECEN. ház.

Nagyérdemű közönség szives figyelmébe !!

Tavaszi idényre alkalmas ajándékaim közül ajánlom alant jelzett cikkekkel feltűnő olcsó árban.

Valódi angol, olasz, gráci és honi gyártmányu kalapok és czilinderek, fehérneműk, bali ingek, gallérok és kézelők, chickes nyakkendők, Francia batiszt, vászon és selyem zsebkendők, elegáns angol férfi esernyők, Francia és Angol illatszerrek, vadász sapkák és vadász harisnyák, saját gyártmányu bőr keztyük, pénz, szivar és cigaretta tárczák, ezüst sétatobok, minden a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig. Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy a felsorolt árukkal felszerelt üzleteimet becses látogatásokkal megtisztelni sziveskedjenek.

Kitűnő minőségű homoki fajbor kapható kicsinyben és nagyban Hunyady utcán 9 szám alatt, Kerekes Géza földbirtokosnál.

Boros testvérek

nőidvataru hazában

Debreczen, Kossuth-utca 6.

Értesíti a

tisztelt hölgyközönséget,

hogy raktarát a legremekesebb

ajándékokkal

látta el a

tavaszi idényre.

Régibb cikkek mélyen leszállított árban.

Antal Vincze

férfi szabó üzlete

Simonfi-utca 1 sz.

Ez uton is van szerencsém értesíteni az igen tisztelt rendelőim és a nagy közönséget hogy a

tavaszi divat szöveteim

legszebb kivitelben megérkeztek, azokból igen szolid árban pontos kiszolgálás izléses kivitelben rendelkezésre állok, a midőn ezt szerencsém van tudatni, egyben kérve a megtisztelő bizalmat részemre fenntartani továbbra is

Vagyok készszolgálatra

Antal VinczeA Debreczeni tisztviselő egyesület szál-
lítója is. en,

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenként

kaphatók:

Balog Dávid telepén

Debreczen. Miklós-utca végén.

Fogorvosi műtermemet

e hó 25-étől kezdve Bethlen utca 54. sz. alól Kossuth-utca 26. szám alá (Kardos-féle ház) helyezem.

Dr. Winkler Jenőegyetemes orvos tudor
fogorvos.**Az egeresi gipszgyár**

főraktára:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey-u. 3.

Az építési évadra ajánlom a T. kereskedő és iparos uraknak idei gyártmányu

friss gipszemet,

u. m. stukator gipszet 60 klg.

zsákokban,

alabastrom gipszet 60 klg. zsá-

kokban.

Kitűnő minőségben, gyári árak mellett. Menyestet vakolásra egyáru a mészszel, azonnal simítható és tükör sima lesz.

Ajánlom továbbá friss beocsini portland és román czelemeimet. Kőbányai disztéglát sárga és piros színben, elszigetelő lemezt nagyban és kicsinyben. — Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 255.

Gazdasági-ipari- és háztartási gépek szakaszerü javítása leg-
jutányosabban végeztetik!

**Egyszerű- és diszes
Kertilőczákat,**

kerti- és raktári

Vizfecskendőket,

udvari- és községi

Kutszivattyukat,

kitűnő szerkezetű

**Borsajtókat,
Szőlőzuzókat-**

és minden építési

Vastárgyakat,

olcsó gyáriáron

elsőkézből ajánl

**„Debreczeni Vasöntőde
és Géplakatosság“**

Péterfia végén, a hadházi utcában.

KIADÓ LAKAS!Négy szoba, konyha, hozzátartozó
mellék helyiségekkel

főtér

Ranunkel-ház

II.-ik emeleten.

Ugyanott egy bolt helyiség és rak-
tár május 1-re kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Husvótiüveg- és porcellán-árak
legolesobb bevásárlási forrása!**Uj. PÁJER JÓZSEF**
üveg- és porcellán-kereskedése
DEBRECZEN,
Piacz- és Kossuth-utca sarkán.

Ugyanitt kaphatók:

Karlsbadi porcellán,

majolika, terrakotta és disztárgyak gyári áron.

Kávé vagy tea készletek.

6—6 személyre 17 darabból finom virágokkal festve és aranyozva 3 frt, 3 50 kr, 5 forintól feljebb 10 forintig.
Fekete kávéval 3 frt 50 kr.

Étkező készletek.

6 személyre 26 darab, virágos aranynyal	— — — — —	6 frt 50 kr.
6 " 32 " " "	— — — — —	7 " 50 "
6 " 42 " " "	— — — — —	10 " — "
ugyanesak 42 " szebb kivitelben 12 forinttól 50 forintig. Tea és kávé csésze igen finom diszszel tűzmentes egy pár	— — — — —	" 20 "

6 személyre üvegekészlet,

boros pokár, vizes pohár, boros üveg, vizes üveg 14 dbr 1 frt 68 kr., szalagdiszszel ugyanily
összeállítás csillagmetszéssel — — — — — 3 frt — kr.

Vidéki megrendeléseknél elengedő az árak megjelölése. Mindenkor a legujabb mintával szolgálak
Ajándéktárgyak dus választékban.

Csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történhető károkat megtérítem.

A P R Ó H I R D E T E S E K

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovalban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzétételét 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válasza beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

<p>A KINEK smeretség híján</p> <p>háztartásra nevelőre üzlettársra üzletvezetőre könyvelőre segédre ispánra vinczellérre kulcsárnőre gazdasszonyra szakácsnőre szobaleányra szolgálóra kocsisra házmesterre stb.-re van szüksége</p>	<p>A KI eladni vagy venni kíván</p> <p>butort földet bort szőlőt üzletet stb. házat</p> <p>A KI BÉRBE adni kíván</p> <p>birtokot üzletet házat lakást stb.</p> <p>adja fel hirdetését</p> <p>a</p> <p>„SZABADSÁG” kiadóhivatalánál.</p>	<p>Luczerna, répamagvak és búkköny legolesőbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és Fia magkereskedésében kaphatók Hatvan-u.</p> <p>10 év óta fennálló havi és heti részletüzletben a tavaszi áruk nagy választékban megérkeztek és áremelés nélkül árusíttatnak Kohn Hermann Hatvan-u.</p> <p>Eladó fodrász üzlet Jó forgalmu helyen más vállalat miatt olesón eladó. Cezim a kiadó-hivatalban.</p>	<p>A Széchenyi utca folytatását képező aléban a jobb oldali harmadik kert (Széchenyi kert 45. sz.) igen díszes parkkal fenyőerdővel és esemege szőlővel ellátva, három szobát két verendát és melléképületeket tartalmazó díszes nyaralóval együtt kiadó, vagy eladó. Értekezni lehet Csapó u 10 sz. alatt az emeleten lakó tulajdonosnál.</p> <p>Üzleti berendezés Állvány-pult olesó árért eladó. Megtekinthető Kossuth-utca 15 szám.</p>	<p>Eladó házak. Pécely-utca 8. és Telek-utca 4 számú házak előnyös fizetési feltételek mellett eladók. — Értekezni a debreczeni kölesönös segélyző együletben, Kossuth-utca 11.</p> <p>2 világos pincehelyiség kiadó Batványi-utca 1. sz. alatt értekezni ugyanott a házmesternél.</p> <p>Vérpiros narancs, nemesfaj körte és zöldegek kaphatók; Czegledy és Polgárnál.</p>	<p>Vaj, naponta friss kilója 1 frt. 20 kr-ért kapható DEUTSCH LAJOS fűszer kereskedésében Piacz-u. 38.</p> <p>Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Csapó-utca 9. sz</p>
---	--	---	---	--	--

Hirdetmény.

Vámos-péres község határában, mintegy 8.000 katasztr. hold területen, a vadászati jog 1902 év június 1-ső napjától 1908 év május 31-ik napjáig terjedő 6 évre, a folyó év és hó 20-ik napjának d. e. 10 órájkor a helyszínén, község házában meg-tartandó nyilvános árverésen haszon-bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek az alispáni hivatalban és a község házában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Vámospéresen 1902 április 8.

Előljáráóság.

Nemes rózsafák
a legmegbízhatóbb kitűnő fajokban kaphatók igen jutányos áron

Farkas és Harabula
műkertészek
rózsa és növény telepén

kertész telep Mike-Péresi ut mentén virág csarnok fő piacz nagy tőzsde mellett.

Nagy készlet
tavaszi kiültetésre minden féle dísz és virító növényekből.

— Készít —

**Csokrokat,
Koszorukat,
Virág-kosarakat, és
mindenféle virág munkákat**
a legfinomabb izléssel legújabb divat szerint
rendkívül jutányos áron.

Élő vágott virágokból állandó nagy raktár. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek. Kertek és virág ágyak készítése szolid árak mellett teljesítetnek.

Új havi és heti részlet üzlet!
Hatvan-utca 2. Bignió-házzal szemben.

Minden nős és éves lakással bíró egyén csekély

heti vagy havi részletekben

vásárolhat nálam:

valódi szepességi vászon és damasz árúkat, kész férfi és női öltönyöket, továbbá tavaszi és őszi női kabátok és gallérok, schiffon és grádlík, tükör és képek és még sok itt fel nem sorolt e szakba vágó czikkcek.

A legújabb divatu férfi öltönyök ugy készen mint a szövetek kaphatók.

Tisztelettel

KAISER SALAMON.

!! Üzlet helyiség változás miatt !!

Értesítjük a t. közönséget, hogy a raktáron levő férfi-, női- és gyermek cipők, kalapok, ingek, nyakkendők, legújabb divatu napernyők, blousok, miederek stb.

Május hó 1-ig

minden elfogadható áron

kiárusítattnak.

Tisztelettel

Székely Jenő és társa

Piacz és Miklós-utca sarok.

Gallérok drbjá 10 kr.

WALLA JÓZSEF

Mozaik

és
czimentárugyára
BUDAPEST.
Rottenbiller-utca 13.

Granit-terazzo,
Betonozások,
Medenczék,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Jászolok,
Fayencze falburkolati lapok,
Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,
Keramik-lap,

Mozaik-lap à la Mettlach,
Márvány Mozaik-lap,
Cement-lap,
Menyezet-nádszövet,
Tűzálló téglá,
Portland Czement,
Roman Czement,
Terracotta-árúk,

Debreczen, nyomtatott Dobschorb és Popovits könyvnyomdájában.